

**TURUN
YLIOPISTO**

TURUN YLIOPISTON KIELIOHJELMA

Turun yliopisto 2023

Kansainvälinen, monikielinen ja monikulttuurinen Turun yliopisto

Vuonna 1920 perustettu Turun yliopisto on maailman vanhin suomenkielinen yliopisto. Yliopistolain mukaan suomen kieli on yliopiston tutkimuksessa, opetuksessa ja palveluissa ensisijainen kieli. Turun yliopiston erityisenä kunnia-asiana on osallistua akateemisena asiantuntijana suomen kielen kehittämiseen ja samalla pitää huolta suomen kielen käytön korkeasta tasosta omassa toiminnassaan.

Turun yliopisto on osa kansainvälistä ja monikielistä tiedeyhteisöä. Turun yliopiston tasa-arvoista ja vastuullista kieliympäristöä kehitetään aidosti kansainväliseksi ja yhdenvertaiseksi kannustamalla yhteisöä eri kielten rinnakkaiseen käyttöön sekä reseptiiviseen monikielisyteen.

Turun yliopisto on sitoutunut Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 ohjelmaan perustuviin kestävän kehityksen periaatteisiin, joiden mukaan kielellinen tasa-arvo ja monikielisuuden arvostaminen on tärkeää sekä sosiaalisen että yhteiskunnallisen osallistumisen kannalta.

Yliopiston keskeisten palveluiden tulee olla kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden, opettajien ja muun henkilökunnan saatavilla yhdenvertaisesti sekä suomeksi että englanniksi.

**Rinnakkaiskielisyys –
käytetään suomen kielen lisäksi
myös muita kieliä silloin, kun
se on käytännössä mahdollista
ja tarkoituksenmukaista**

**Reseptiivinen monikielisyys –
käytetään kommunikaatiossa
omaa äidinkieltä silloin, kun
osallistujat ymmärtävät mutta
eivät puhu toistensa kieltä**

Kieliohjelman yleisenä tavoitteena on:

- Lisätä kielitietoisuutta ja ymmärrystä kielen merkityksestä sekä kehittää kielenkäytön yleistä tasoa kaikilla akateemisen toiminnan osa-alueilla.
- Edistää toimivan, monikielisen kieliyhteisön kehittymistä ja aktiivista kehittämistä sekä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti kielellisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden vaalimista.
- Antaa ohjeita ja suosituksia siitä, miten suomen kieltä ja muita kieliä käytetään hallitusti ja tasapainoisesti akateemisessa opetuksessa, tutkimuksessa ja palveluissa.
- Antaa ohjeita ja suosituksia niistä tukitoimista, joita monikielisen akateemisen yhteisön tuloksellinen toiminta edellyttää.
- Lisätä Turun yliopiston kansainvälistä vetovoimaisuutta.

Kieliohjelman toteuttaminen ja seuranta

Turun yliopiston kieliohjelma otetaan huomioon yksiköiden toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa, mm. yksikön toiminnasta viestittäessä ja uusien työntekijöitä rekrytoitaessa.

Kieliohjelman seurannasta vastaa kielityöryhmä. Se valmistelee ja päivittää kieliohjelman uuden strategiakauden alussa.

Kieliohjelman sisällöstä päättää yliopiston hallitus.

Kielet tutkimuksessa

- ▶ Akateeminen tutkimus on perusluonteeltaan vapaata ja tutkijalähtöistä, ja sama koskee tutkimuksen kieltä. Tiedeyhteisö on kansainvälinen, ja tutkimuksen kieli on tarkoituksenmukaista valita tieteenalan ja tutkimusaiheen mukaan.
- ▶ Suomalaisen yhteiskunnan tarpeita ajatellen on pyrittävä siihen, että tutkijat ja tutkimusryhmät viestivät tutkimustuloksista myös suomeksi ja varmistavat, että tutkimusalan sanasto ja ilmaisutavat säilyvät ajantasaisina myös suomen kielessä. Esimerkiksi tiedotteen, blogikirjoituksen tai kansalaiskeskustelun kautta tutkijat voivat kertoa omasta erikoisalastaan ja kansainvälisten tutkimusten tuloksista ja saavutuksista myös suomen kielellä tai muulla kielellä, jos tutkijan äidinkieli ei ole suomi
- ▶ Tieteellinen tarkkuus ja johdonmukaisuus edellyttävät ymmärrettävää ja yksiselitteistä ilmaisua. Yliopisto tukee tutkijoita akateemisessa kielenkäytössä ja ilmaisussa tarjoamalla kielipalveluita (esim. First Article Language Checking Service, väitöskirjatutkijoiden kieli- ja viestintäkoulutukset sekä Supporting Immigrants in Higher Education in Finland SIMHE -toiminnot).
- ▶ Yliopiston viestintäyksikkö tukee tutkijoita viestinnässä tiedeyhteisön ulkopuolelle, esimerkiksi auttamalla tiedotteen laadinnassa.

Kielet opiskelussa ja opetuksessa

- ▶ Yliopistolain mukaan kaikilla Turun yliopiston opiskelijoilla on oikeus saada korkeatasoista suomenkielistä opetusta ja kirjoittaa opinnäytteensä suomeksi. Perustutkintotasolla poikkeuksen muodostavat ne opinto-ohjelmat, -kokonaisuudet ja -jaksot, jotka on lähtökohtaisesti suunniteltu muun kielisiksi. Vieraiden ja pohjoismaisten kielten pääaineopinnoissa voidaan pro gradu -tutkielma laatia myös muulla vieraalla kielellä tai toisella kotimaisella kielellä.
- ▶ Tavoitteena on, että opiskelijat jo perustutkintovaiheessa sisäistävät akateemisen kielenkäytön normit ja niiden merkityksen sekä tiedeyhteisön sisäisessä että tiedeyhteisön ulkopuolelle suunnatussa viestinnässä.
- ▶ Tutkinto-opiskelijoille ja väitöskirjatutkijoille taataan tarvittavat kielipinnot, jotta opiskelijat saavuttavat hyvät kieli- ja viestintätaidot.
- ▶ Englanninkielisiin tutkinto-ohjelmiin ja jatko-opintoihin valittavalla tulee olla opintojen suorittamiseen riittävä kielitaito. Vastaavasti suomenkielisiin tutkinto-ohjelmiin valittavilta varmistetaan riittävä suomen kielen taito opintojen suorittamiseen.
- ▶ Yliopisto tarjoaa kansainvälisille opiskelijoille opetusta suomen kielessä ja edistää siten heidän valmiuksiaan työllistyä Suomessa sekä integroitua ympäröivään yhteiskuntaan. Kaikkiin englanninkielisiin tutkinto-ohjelmiin sisällytetään suomen kieleen ja suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin perehdyttävä jakso. Kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita kannustetaan vahvistamaan kielitaitoaan tarjoamalla myös edistyneemmän tason suomen kielen kursseja. Myös vaihto-opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus suomen kielen opinteluun.
- ▶ Jos opetus tapahtuu muulla kuin opettajan äidinkielellä, kielitaidon tasoon on kiinnitettävä erityistä huomiota esimerkiksi rekrytointivaiheessa tai esihenkilön kanssa käytävässä kehityskeskustelussa. Esihenkilöt ohjaavat opetushenkilökuntaa osallistumaan kielikoulutukseen.
- ▶ Yliopiston opiskelijoiden mahdollisuus saavuttaa monipuolinen kielitaito sekä kansainvälisyystaidot opintojen aikana turvataan tarjoamalla laajasti eri kielten opintoja ja monipuolisia liikkuvuusmahdollisuuksia eri kieli- ja kulttuurialueilla.

Kielet yliopistoyhteisössä

- ▶ Yliopistoyhteisössämme on kieli- ja kulttuuritaustaltaan monenlaisia henkilöitä. Heistä jokaisella tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallisuuteen ja yliopistoyhteisön täysivaltaisena jäsenenä toimimiseen. Yliopisto näyttää myös ympäröivälle yhteiskunnalle hyvää esimerkkiä tasa-arvoisesta ja monikielisestä työyhteisöstä.
- ▶ Turun yliopistossa edistetään kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti kielellistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta käyttämällä vastuullista ja sukupuolineutraalia kieltä kaikissa tilanteissa.
- ▶ Turun yliopiston hallintokieli on yliopistolain mukaan suomi. Yliopiston tukipalveluissa ja sisäisessä viestinnässä ensisijainen vieras kieli on englanti. Yliopiston asiakirjat ja verkkopalvelut ovat saatavilla suomeksi tai englanniksi, mutta Suomen perustuslain ja kielilain mukaan jokaisella on oikeus omassa asiassaan käyttää suomea tai ruotsia.
- ▶ Yliopisto tarjoaa niin opiskelijoille kuin henkilökunnallekin monipuolista ja joustavaa kieli- ja viestintäkoulutusta sekä mahdollisuuksia oppia ja käyttää eri kieliä yliopistoyhteisössä.
- ▶ Kansainvälistä henkilökuntaa ja opiskelijoita kannustetaan käyttämään suomen kieltä yliopistoyhteisössä. Esimerkiksi työyhteisö voi tukea oppimista antamalla mahdollisuuksia suomen kielen käyttämiseen arkitilanteissa. Myös kielituutorointi ja muu vertaisoppiminen on hyvä tapa edistää kielten oppimista ja niiden käyttöä tulee laajentaa.
- ▶ Rinnakkaiskielisyydellä ja reseptiivisellä monikielisyydellä mahdollistetaan suomen kieltä osaamattomien osallistuminen yliopiston toimintaan esimerkiksi tarjoamalla riittävästi tietoa englanniksi, jotta kansainvälinen yliopistoyhteisön jäsen voi osallistua ja vaikuttaa toimielinten ja työryhmien toimintaan.
- ▶ Yliopisto yhteisön kansainvälisille jäsenille tarjotaan englannin kielellä kaikki keskeiset järjestelmät ja palvelut.
- ▶ Yhteisöviestinnässä tulee valita kieli tai kielet kohderyhmän mukaan. Esimerkiksi sähköpostissa voi kertoa lyhyesti englanniksi, mistä viestissä on kyse, jos vastaanottajien joukossa on henkilöitä, jotka eivät osaa suomea.

**TURUN
YLIOPISTO**

Turun yliopiston kieliohjelma

Turun yliopisto 2023